

Memo

memonummer	211029-001	
datum	29 oktober 2021	
aan	J. Jansen/ K. Koolen	
van	S.J.M.P. Halters	Buijs Eco Consult B.V.
kopie		Gemeente Woensdrecht
		RHO Adviseurs
project	Uitbreiding Driehoeven Ossendrecht	
projectnr.	211029	
betreft	Beknopt overzicht eerste resultaten nader onderzoek soortbescherming Wnb en	
Bijlagen	doorkijk mitigatie en compensatie	
	-	

1. Inleiding, aanleiding en doel

Op de locatie is het voornemen om de bestaande bebouwing te slopen en de agrarische percelen (met opstallen) om te vormen naar bedrijventerrein (zie figuur 1). Het plangebied is in de huidige situatie een locatie met boerderij met veestallen, opslag en een boerderijwinkel. Het voornemen is om een bestemmingswijziging door te voeren waardoor het bedrijventerrein wat ten westen van het plangebied ligt verder uit te kunnen breiden.

De aanleiding voor het opgestarte nader ecologisch onderzoek is enerzijds het planvoornemen en anderzijds de resultaten (en bevestiging door de beoordeling van OMWB) van de uitgevoerde quickscan ecologie waaruit blijkt dat voor het onderdeel soortbescherming nader onderzoek noodzakelijk is.

De initiatiefnemers hebben dit nader onderzoek soortbescherming in opdracht gegeven aan Buijs Eco Consult. Het doel van deze beknopte memo is het weergeven van de voorgenomen onderzoeksinspanning, de eerste bevindingen (najaar 2021) incl. een doorkijk naar mogelijkheden voor de (mogelijk) benodigde mitigerende en compenserende maatregelen.

Figuur 1: plangebied opdrachtgever globaal in rood (bron opdrachtgever)

2. Methode

Op basis van uitgevoerde quickscan is nader onderzoek noodzakelijk omdat vleermuizen, jaarrond beschermde vogels (uilen en diverse soorten roofvogels en/of (kleine) marterachtigen alsmede enkele amfibieën mogelijk (met beschermde functies) aanwezig zijn. Om dit vast te stellen (of uit te sluiten) is nader onderzoek noodzakelijk.

Uitgaande van het zo snel mogelijk starten met dit onderzoek dan is het stappenplan als volgt:

Werkstappen:

1. Jaarrond vleermuisonderzoek;
2. Onderzoek naar de aanwezigheid van bezette jaarrond beschermde vogel(nesten);
3. Onderzoek naar het gebruik van het gebied door marterachtigen (wezel en hermelijn en steenmarter).
4. Onderzoek naar beschermde amfibieën.

1: Jaarrond vleermuisonderzoek

Voor het beoordelen van beschermde functies voor vleermuizen wordt (conform de conclusies/advies van de uitgevoerde quickscan) een nader onderzoek naar vleermuizen (volgens vleermuisprotocol 2021) opgestart. Hiervoor hebben in het najaar reeds 2 veldbezoeken plaatsgevonden. In het voorjaar/zomer van 2022 zijn verder nog 3 veldbezoeken (periode mei half juli 2022) gepland.

Er wordt gebruik gemaakt van een batdetector Pettersson D240X (met tijdvertraging) en D230. Aanvullend wordt gebruik gemaakt van batloggers (SM4bat) waarvan de opgenomen geluidsbestanden zullen worden geanalyseerd met Batsound en Kaleidoscoop. De volgende soorten (uit de quickscan) zijn te verwachten: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger (en eventueel maar minder veelvuldig voorkomende soorten als franjestaart, gewone grootoorvleermuis, baardvleermuis en rosse vleermuis).

2: Onderzoek naar de aanwezigheid van bezette jaarrond beschermde vogel(nesten);

Dit onderzoek zal worden uitgevoerd in de geest van de beschikbare kennisdocumenten (zoals kennisdocument, huismus, steenuil, kerkuil en gierzwaluw van BIJ12) bij deze bezoeken wordt ook de aanwezigheid van eventueel overige niet jaarrond beschermde maar wel aanwezige broedvogels bepaald (zoals de boerenzwaluw). Hiervoor dient volgens de diverse kennisdocumenten op diverse momenten bezoeken aan de locatie worden gebracht. Nacht actieve vogels worden tevens bij het vleermuisonderzoek beoordeeld, hiervoor zijn met name in het vroege voorjaar aanvullend op de veldbezoeken voor vleermuizen noodzakelijk.

3: Onderzoek naar het gebruik van het gebied door marterachtigen

Om de aanwezigheid van marterachtigen in het gebied vast te leggen zal indien dit noodzakelijk is gedurende enkele weken (ca. 6-8) met een wildcamera (hermelijn) en een marterbox (wezel) onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van marterachtigen in het voorjaar van 2022. Hierbij is alleen het oppervlakte opgenomen waarin opgaande begroeiing (en beschutting) voorkomt (rondom bebouwing boerderij).

4: Onderzoek naar beschermde amfibieën

Aanwezigheid van rugstreeppad zal in het voorjaar mede worden beoordeeld bij de vleermuisnachtbezoeken (koorrop rugstreeppad tijdens voorjaarsbezoeken 2022). Daarnaast zijn in het najaar van 2021 (sept-oktober) plaatjes uitgelegd. Deze zijn tijdens terreinbezoeken worden gekeerd om rustende dieren (eveneens van alpenwatersalamander en vinpootsalamander) vast te stellen danwel uit te sluiten. Tevens wordt in augustus van 2022 gekeken naar zichtwaarnemingen van rugstreeppad.

3. Eerste bevindingen

Vleermuizen

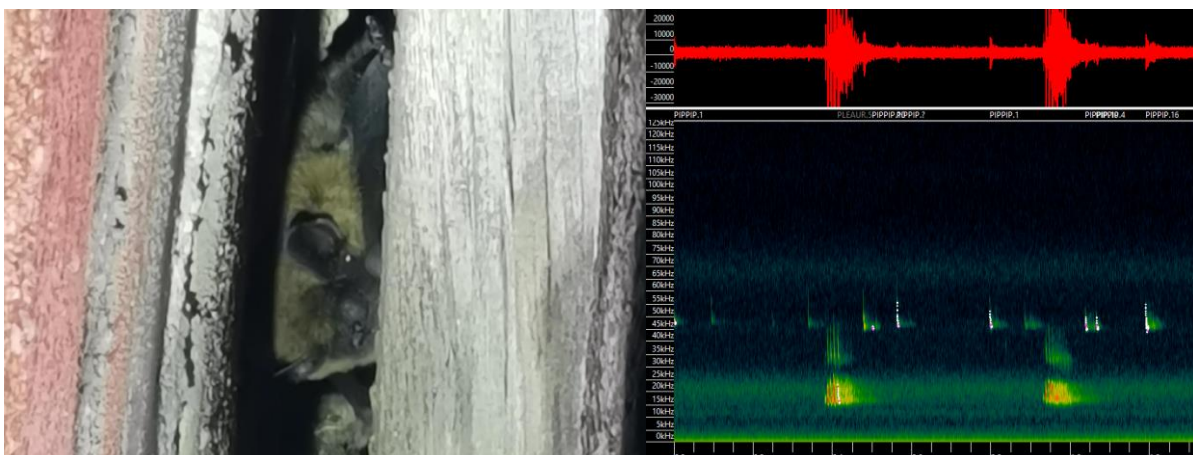
Tijdens de eerste veldbezoeken: 14 september en 29 september 2021 zijn minimaal 5 soorten vleermuizen waargenomen, **gewone dwergvleermuis**, **ruige dwergvleermuis**, **rosse vleermuis**, **gewone grootoorvleermuis** en laatvlieger. De vetgedrukte vleermuizen hebben, op basis van nog voort te zetten nader onderzoek in ieder geval een beschermde functie binnen het plangebied.

Daarnaast zijn binnen de meest potentiële gebouwen (als verblijfplaats voor vleermuizen) ook binnen de kapschuur (gebouw 3 in figuur 1) en de stierenstal (gebouw 5 in figuur 1) gedurende langere tijd (> 1 week) stationaire vleermuisloggers (zie figuur 2) geplaatst om gedurende langere tijd vleermuisactiviteit ter plaatse te kunnen beoordelen.

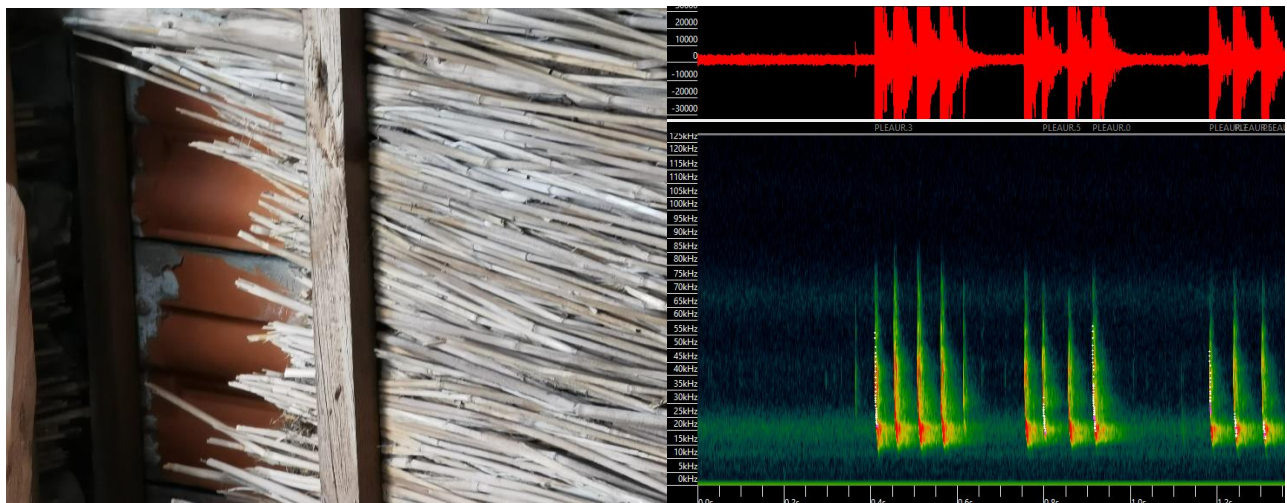
Figuur 2: geplaatste vleermuislogger in de veestal

Uit deze najaarsbezoeken (en stationaire monitoring) blijkt dat ter plaatse van de kapschuur - achter de houten gevelbetimmering - een paarverblijf (3 (tot 5) exemplaren) van gewone dwergvleermuis aanwezig is.

Figuur 3: paarverblijfplaats gewone dwergvleermuis en geluidsopname baltsroep en echolocatie gewone dwergvleermuis

Daarnaast is ter plaatse van de kapschuur een paarverblijf van gewone grootoorvleermuis vastgesteld - vermoedelijk tussen het riet en het pannendak), met een warmtebeeldcamera is de jagende grootoorvleermuis gezien, evenals het wegkruipen tussen het riet en de dakpannen (zie figuur 4).

Figuur 4: vermoedelijke locatie paarverblijfplaats grootoorvleermuis in kapschuur en geluidsopname balts gew. grootoorvleermuis

Tot slot is ter plaatse van het plangebied een paarverblijf (1 exemplaar waargenomen) van ruige dwergvleermuis aanwezig – ter plaatse van gebouw 1 achter open stootvoegen. Ter plaatse van deze stootvoegen (gebouw 1) zijn voorafgaande aan het eerste nachtelijk veldbezoek ook vleermuispoepjes aan deze gevel waargenomen.

Figuur 5: locatie paarverblijfplaats ruige dwergvleermuis in gebouw 1 en geluidsopname baltsroep ruige dwergvleermuis

Ter plaatse van de stierenstal zijn tijdens de najaarsbezoeken geen beschermde functies voor vleermuizen aangetroffen. Nader onderzoek in de voorjaars/zomerperiode binnen het plangebied staat gepland (2022) om eventuele zomer- kraamverblijfplaatsen aan te tonen danwel te kunnen uitsluiten.

Vogels

Tijdens het opgestarte nader onderzoek heeft nog geen) broedvogelonderzoek naar op en binnen de invloedssfeer van de locaties aanwezige (jaarrond beschermde vogels) plaatsgevonden. Wel is tijdens de nachtelijke en dagbezoeken gelet op eventuele aanwezigheid van uilen (en sporen); deze zijn niet aangetroffen. Verder is gelet op aanwezigheid van grote nesten: de twee benoemde nestlocaties (mogelijke kraaiennesten) in de quickscan zijn aanwezig langs de veestal (gebouw 5).

Figuur 6: locaties grotere nesten nabij de veestal (gebouw 5)

Jaarrond beschermde vogels zijn, behalve huismus en boerenwaluw (categorie 5 vogel), niet waargenomen.

In en rondom de bomen zijn tijdens de veldbezoeken enkel zwarte kraai en houtduif waargenomen. Ook zijn ten opzichte van de quickscan geen nieuwe (verse) braakballen en krijtstrepen in de toegankelijke bebouwing waargenomen.

In 2022 staat nader onderzoek naar de soorten: huismus, gierwaluw, kerkuil, steenuil, buizerd, boomvalk, havik, sperwer, ransuil en wespendif gepland. Tevens zal de potentiebeoordeling voor alternatieve nestgelegenheden voor boerenwaluw worden uitgevoerd.

Marterachtigen

Dit onderzoeksonderdeel wordt in 2022 opgestart. Tijdens de veldbezoeken is zowel inpandig als uitpandig gelet op sporen van kleine marterachtigen, deze zijn vooralsnog niet waargenomen.

Het vervolgonderzoek zal moeten aantonen/uitsluiten of kleine marterachtigen (wezel, hermelijn, bunzing) beschermde functies hebben binnen het plangebied.

Amfibieën

Tijdens de nachtelijke veldbezoeken is aandacht besteed aan eventueel op land aanwezige (naar winterhabitat verplaatsende) rugstreeppadden. Deze zijn niet waargenomen. Daarnaast zijn in de najaarsperiode (eind september -oktober 2021) plaatjes weggelegd en beoordeeld om eventueel schuilende rugstreeppadden (maar ook alpenwatersalamander en vinpootsalamander) te ontdekken. Daarnaast zijn ook al aanwezige materialen (planken, stenen, folie/zeil etc.) gedraaid om aanwezigheid van deze soorten te onderzoeken. Deze zijn allen tijdens de huidig uitgevoerde veldbezoeken niet aangetroffen. Vervolgonderzoek (in voorjaar-zomer 2022) zal worden uitgevoerd om voortplantingswater en/of landhabitat van bovengenoemde soorten nader te beoordelen.

Figuur 7: weggelegde plaatsen in plangebied en aanwezigheid materialen die tijdens de veldbezoeken ook zijn beoordeeld

3. Conclusies, mitigatie en compensatie

Soort*	Waargenomen najaar 2021	Ontheffing nodig	Mitigatie	Compensatie	Opmerkingen
Huismus	Ja	Ja	Buiten broedseizoen slopen	Alternatieve broedgelegenheid en groen	
Gierzwaluw**	-			Alternatieve broedgelegenheid	
Boerenzwaluw	Ja	Alleen wanneer geen potentie aanwezig is in de omgeving		Bij afwezigheid broedgelegenheid, deze creëren.	Potentiebeoordeling omgeving uitvoeren
Kerkuil	nee	mogelijk		Alternatieve nestplaats of essentiële roestplaats indien aangetroffen realiseren (nestkasten)	Geen nieuwe/verse sporen, wellicht geen essentiële roestplaats, vervolgen onderzoek
Steenuil	nee	mogelijk			Niet gezien, gehoord
Buizerd	Ja	mogelijk		Alternatieve broedgelegenheid (bijv. nestmanden)	omgeving
Ransuil	nee	mogelijk			nee
Sperwer	nee	mogelijk			-
Havik	nee	mogelijk			-
Boomvalk**	-	mogelijk			-
Wespendief**	-	mogelijk			-
Gewone dwergvleermuis	Ja	Ja			
Ruige dwergvleermuis	Ja	Ja			
Grootoorvleermuis (gewoon)	Ja	Ja			
Laatvlieger	Ja enkel overvliegend	Mogelijk			
Rosse vleermuis	Ja enkel overvliegend	onwaarschijnlijk			Typische boombewoner
Hermelijn	-				
Bunzing	-				
Wezel	-				
Rugstreepd	nee				
Alpenwatersalamander	nee				
Vinpootsalamander	nee				

* Voor alle soorten is het vervolgen van het nader onderzoek noodzakelijk voor definitieve resultaten bekend zijn

** Soorten die migreren en dus niet meer na broedtijd zijn waar te nemen binnen plangebied

4. Ontheffing soortbescherming Wet natuurbescherming

Op basis van de eerste resultaten van het nader ecologisch onderzoek blijkt dat er in ieder geval sprake is van diverse (beschermde functies van) beschermde soorten; huismus, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, grootoorvleermuis en mogelijk kerkuil en/of een andere jaarrond beschermde vogel(s). Het nader ecologisch onderzoek dient eerst te worden afgerond om een definitieve uitspraak te kunnen doen over aanwezigheid/afwezigheid van beschermde soorten in tabel 1.

Op basis van deze voorlopige resultaten is al te concluderen dat een ontheffingsaanvraag (Soortbescherming Wet natuurbescherming) voor in ieder geval de soorten huismus, gewone dwergvleermuis (3-5 exemplaren), ruige dwergvleermuis (1-2 exemplaren) en gewone grootoorvleermuis (1-2 exemplaren) aan de orde is.

Om in aanmerking te komen voor het verkrijgen van een dergelijke ontheffing dient het volgende te worden onderbouwd:

- 1: er moet sprake zijn van een wettelijk belang
- 2: er moet geen (beter) alternatief voor handen zijn
- 3: de gunstige staat van instandhouding moet gewaarborgd zijn/blijven.

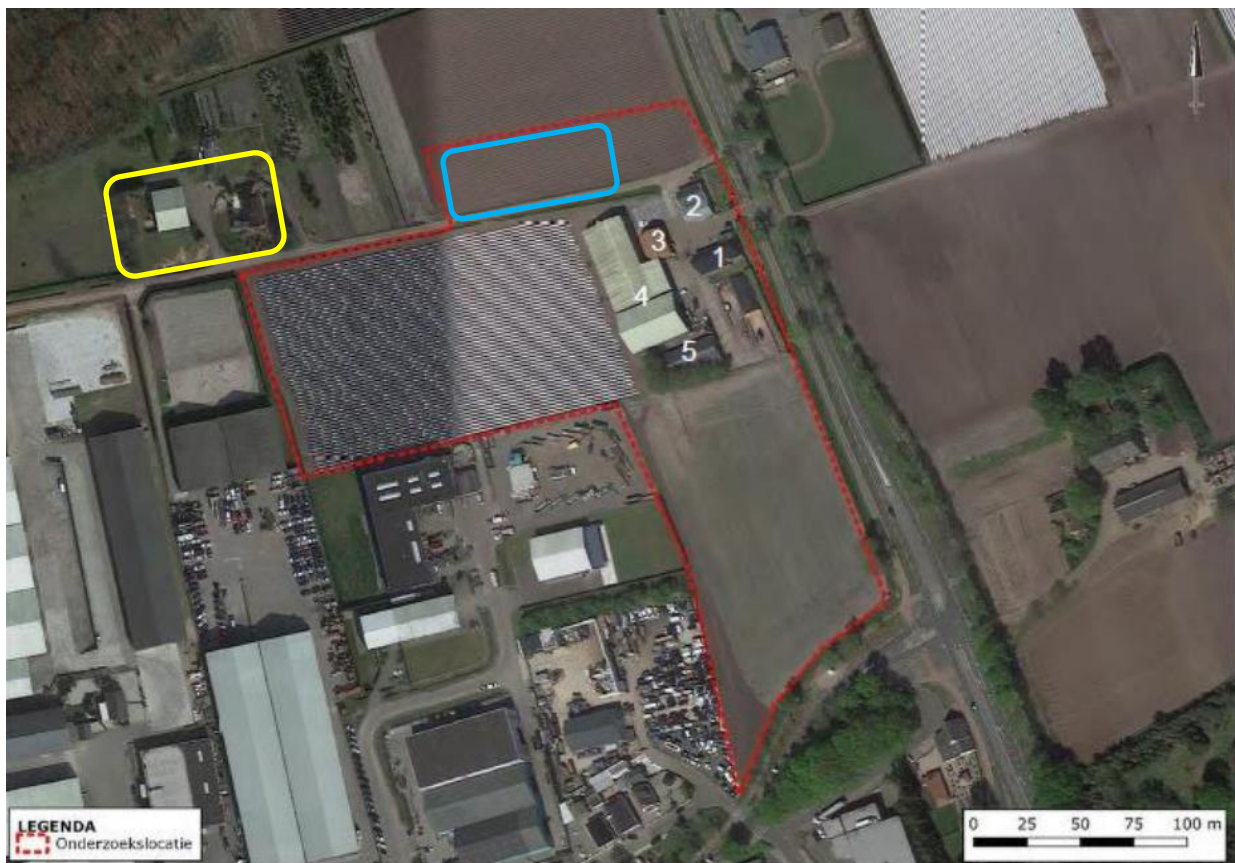
Als voldaan wordt aan alle drie de punten kan een dergelijke ontheffing worden verleend.

Op basis van Raadstukken blijkt dat het wettelijk belang: groot maatschappelijk belang van toepassing is. Binnen de gemeente/kern is behoefte aan uitbreiding van bedrijventerrein (behoud vitaliteit kern) en door de uitbreiding van bedrijfsterrein binnen het plangebied kan bedrijvigheid in de kern plaatsmaken voor woningbouw (oplossen te kort woningen; landelijk probleem; zie bijlage 1).

Een ander haalbaar alternatief binnen het plangebied, behalve de huidige functie doorgang laten vinden is er niet. De huidige eigenaar heeft geen opvolger waardoor het plangebied op termijn of herontwikkeld of verkocht zal moeten worden. In het alternatief waarbij een nieuwe agrariër het plangebied aankoopt zal deze de desbetreffende stal/mestrechten compleet willen benutten en de planlocatie willen aanpassen naar de huidige en toekomstige bouweisen: daarbij is renovatie, isolatie (danwel sloop en nieuwbouw) van panden ook noodzakelijk. Ook in dat alternatief zullen beschermde functies (in ieder geval tijdelijk) verdwijnen waardoor dit geen onderscheidend alternatief is.

En tot slot dient de gunstige staat van instandhouding van de aangetroffen soorten worden gewaarborgd. Dit laatste kan door het op tijd en voldoende (al dan niet in overmate) mitigeren en compenseren van te verdwijnen broed-/verblijfplaatsen en overige beschermde functies.

Voor (tijdelijke) compensatie van soorten zoals de nu al vastgestelde huismus, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis maar ook eventueel aanwezige, gierzwaluw kerkuil/steenuil zijn hiervoor mogelijkheden bij het te behouden woonhuis met bijgebouw (zie gele contour op onderstaande figuur) in de directe omgeving van het plangebied. Rondom deze woning staan eveneens enkele bomen waarin alternatieve nesten voor eventueel aan te treffen jaarrond beschermde vogels met takkennesten kunnen worden gerealiseerd. Verder zijn hiervoor in de directe omgeving (bosrand) ook mogelijkheden denkbaar.

Figuur 8: plangebied opdrachtgever globaal in rood en mogelijke compensatielocaties in geel en blauw (bron opdrachtgever)

Tot slot bij het aantreffen beschermde amfibieën zijn er mogelijkheden om compenserende maatregelen (voortplantingshabitat) te realiseren in combinatie met de te realiseren Wadi. Ook overwinteringshabitat voor amfibieën danwel leefgebied van kleine marterachtigen kan hier (of in het omliggende bosgebied) worden gerealiseerd.

opgesteld
tweede 23-6-2020

Notitie strategische uitgangspunten bedrijventerreinen Brabantse Wal

Opgesteld op verzoek van:
Gemeenten Bergen op Zoom, Steenbergen en Woensdrecht

Buck Consultants International (BCI)
Nijmegen, 23 april 2020

tot de lokale en regionale context. Hieronder worden belangrijke aspecten aangehaald die richtinggevend kunnen zijn voor nieuwe ontwikkelingen:

Ontwikkeling van een nieuw regionaal bedrijventerrein

- Complementair aan ontwikkelingen en initiatieven elders in de ruime regio en niet concurrerend met grote kavels op Logistiek Park Moerdijk en ruimte voor agrofood gerelateerde bedrijven op AFC Nieuw Prinsenland
- Gericht op regionaal georiënteerde bedrijven met een ruimtebehoefte van 0,5 tot 5,0 hectare en niet concurrerend met lokale bedrijventerreinen
- Benutten van de strategische ligging dicht op de A4-corridor en zet in op toekomstbestendige ontwikkeling qua ontwerp, inrichting, energie en landschappelijke inpassing.

Uit- en inbreiding van lokale bedrijventerreinen in de kernen

- Gericht op lokaal (gebonden) MKB met een ruimtebehoefte kleiner dan 0,5 hectare
- Gebaseerd op een goed onderbouwde lokale en actuele marktbasis
- Bij voorkeur herontwikkeling of uitbreiding van bestaande (lokale) bedrijventerreinen

Voorbeeld: Uitbreiding lokaal bedrijventerrein Driehoeven in Ossendrecht

Een goed voorbeeld van een verzoek tot uitbreiding is het bedrijventerrein Driehoeven in de kern Ossendrecht, gemeente Woensdrecht. Om de marktbasis aan te tonen is er begin 2020 een enquête gehouden onder circa 50 lokale Ossendrechtse ondernemers. Er blijkt een concrete ruimtevraag te zijn van circa 3 hectare. Door het bedrijventerrein Driehoeven uit te breiden door middel van een herontwikkeling van een naastgelegen locatie (met bestemming veehouderij) kunnen bedrijven verplaatsen vanuit het centrum en ontstaat daar ruimte voor woningbouw. De gemeente Woensdrecht staat welwillend tegenover de ontwikkeling, omdat het de economische vitaliteit van de kern versterkt.

De Brabantse Wal gemeenten komen op basis van een goede onderlinge afstemming tot locatievoorstellen, gekoppeld aan netto hectaren, waarmee de programmeringsafspraken in West-Brabant gevoed kunnen worden. Doel van dit gezamenlijk subregionaal bod is om met het aanbieden van fysieke ruimte van bedrijven zowel de lokale als de regionale behoeften van de markt zo goed mogelijk te bedienen op locaties die daarvoor het meest geschikt zijn.